

Päeva sõnum nr 38. 18. ? 24. juuni 2017

KADUVAD JA KADUMATUD AARDED

25. nädal: 18. ? 24. juuni 2017

2. pühapäev pärast nelipüha

Pühapäeva sisuks on kadumatud taevased aarded ja teiselt poolt kaduvad ja petlikud maised rikkused. Rikkuste ihaldamine juhib isekusest kasvavatele tegudele, Jumala armastus juhib Tema tahte kohasele teenivale elule. Selles on Kristus meie eeskujuks. Tema oli rikas, kuid Ta sai vaaseks, et meid rikkaks teha.

Meelespeetav kirjakoht: Kristus ütleb: Kes teid kuulda võtab, see võtab kuulda mind, ja kes teid kõrvale lükkab, see lükkab kõrvale minu. Lk 10:16

Nende sõnadega rõhutatakse Jeesuse poolt läkitatud sõnumivijiate tähtsust. Kui Jeesus varustab kellegi meelevaldaga kõnelda, siis see isik ka kõneleb meelevaldaga. Igaüks, kes võtab kuulda teda, võtab tegelikult kuulda Jeesust, ja igaüks, kes hülgab tema, hülgab tegelikult Issanda. Printsip asetab suure vastutuse kõigile, kes sõnumit kuulevad. Kuid see ulatub veelgi kaugemale. Igaüks, kes lükkab kõrvale Jeesuse, lükkab tegelikult kõrvale ka tema Läkitaja. Jeesuse sõnumivijad lähevad seega välja täieliku volitustega ja nende sõnumit tuleb võtta täie tõsidusega.

Mõtlesõnadele: Sellepärast olete sina ja kogu su jõuk kogunenud Issanda vastu, sest kes on Aaron, et te nurisete tema vastu? (4Ms 16:11) Kes teid vastu võtab, võtab vastu minu, ja kes minu vastu võtab, võtab vastu minu Läkitaja. (Mt 10:40) Ja ütles neile: "Kes iganes selle lapse võtab vastu minu nimel, võtab vastu minu, ja kes iganes võtab vastu minu, võtab vastu minu Läkitaja. Sest kes on väikseim teie kõikide seas, see on suur." (Lk 9:48) Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes võtab vastu selle, kelle mina saadan, see võtab vastu minu, aga kes võtab vastu minu, see võtab vastu tema, kes on minu saatnud. (Jh 13:20)

* * *

RIKAS JUMALAS

Pühapäev ? 18. juuni

Jeesus ütleb: "Vaadake ette ja hoiduge igasuguse ahnuse eest, sest külluseski ei olene kellegi elu sellest, mis tal on!" Lk 12:15

Ühel Jeesuse kuulajatest oli probleem vennaga pärandi õige jagamise üle. Juudi pärimisseadused katsid küll enamiku juhtumeid (vrd 5Ms 21:17), mõnikord aga jäi ruumi kahtlusteks; seekord tundis Jeesuse poole pöörduja, et talle oli ülekohut tehtud.

Nähtavasti oli pärand läinud venna kätte ning abiotsija soovis, et Jeesus veenaks venda pärandust jagama. Abiotsija ei palunud Jeesusel otsustada, kellel on õigus: ta lihtsalt palus tal teha otsus enda kasuks. Näib, et ta pöördus Jeesuse poole üksinda; miski ei osuta, et ta vend oli nõus usaldama otsuse tegemist Jeesusele. Mees pidas Jeesust tüüpiliseks rabiks, ja rabid tegid harilikult otsuseid Seaduse vaidlusaluste punktide üle.

Jeesus aga keeldus asjaga tegelemast. Sest ta tuli tooma inimesi Jumala juurde, mitte neile jõukust tagama. Antud olukorras oli Jeesuse silmis tähtis asjaosalise hoiak, mitte asja lahendus.

Ent selle ajastu muretsemised ja rikkuse petlik ahvatlus ja mitmesugused muud himud haaravad neid ja lämmatavad sõna ära ning see jääb viljatuks. (Mk 4:19) Kes tahavad aga rikastuda, need langevad kiusatusse ja lõksu, paljudesse rumalaisse ja kahjulikesse himudesse, mis vajutavad inimesed sügavale hävingusse ja hukatusse. (1Tm 6:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Me võime olla rikkad Jumalas, isegi kui meil on väike sissetulek või vähe materiaalselt vara (vt lugu lesknaise leptonitest Lk 21:1-4). Kuidas võiksid sa kujundada tasakaalustatuma suhte oma varaga, mis tunnustaks Jumalat kui selle andjatat?

* * *

PROBLEEMI LÕPLIK LAHENDUS

Esmaspäev ? 19. juuni

Jumal lunastab mu hinge surmavalla käest, sest Ta võtab mu vastu. Ps 49:16

Kui kõrvutada selle psalmi 8. ja 16. salme, siis näeme, et "ükski ei või ... maksta Jumalale lunastushinda", aga "Jumal lunastab mu hinge vaenlase käest". Jumal suudab seda teha, ja teeb seda. Vana seaduse ajal andis Jumal seoses paasatalle tapmisega teatud korraldused. Kui see ettenähtud tingimus oli täidetud, möödus surmaingel (2Ms 12:13). Uue seaduse ajal teame, kuidas inimene tööpoolest lunastakse surmakartusest.

Keegi sureb meie eest ja meie saame selle kaudu elu. Kristus, meie paasatall, on meie eest tapetud ? see on jumalik lunastus. Selle ohvri kaudu on Jumal hakanud lunastama inimesi. "Ükski, kes tema sisse usub, ei pea hukka saama ..." Midagi toimub inimeses, kes usub Jeesusesse Kristusesse. Uue elu esimeseks tunnuseks on surmahirmu kadumine. Usu kaudu Kristusesse pole surmal meelevalda sinu üle. Su hinges domineerib surma võitev jõud. Saame täidetud ülestõusmise väega.

Meie vanem vend Kristus on tasunud lunahinna ja meie elame. Ta võtab mu vastu. Sama, mis öeldi Eenoki kohta.

Ihu läheb hauda, aga meie hing päästetakse. Ja selle hommiku saabudes, millest psalmi autor rääkis, päästetakse ka ihu. Nii võidab ülestõusmine sellegi.

Sest sina ei jäta mu hinge surmavalla kätte ega lase oma vagal näha kõdunemist. (Ps 16:10)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Need, kes usuvad Jeesusesse ei pea oma surma enam vaatama kui midagi mis on nende tee peal ees. Vastupidi ? see on nende jaoks otsekui juba läbitud etapp Jeesuse töö tõttu. See on juba lahendatud. Kas usume seda ja kui palju jagame oma veendumust teistega meie ümber?

* * *

TÕSTA KÕRGEKS JUMAL, MITTE RIKKUS

Teisipäev ? 20. juuni

Kes loodavad oma varanduse peale ja kiitlevad oma suurest rikkusest? Ükski ei või venna eest anda luna ega tema eest maksta Jumalale lunastushinda. Ps 49:7,8

Seda psalmi ei kasutatud sünagoogi ülistuses, vaid see oli "õpetuspsalm", ning on tihedalt seotud Piibli tarkusekirjadusega nagu nt Õpetussõnad. Psalmi autor pakub oma lugejatele tarkust ja arusaamist mis on tulnud pikast maadlemisest inimliku surelikkuse teemaga (Ps 49:5-9). Ja ta näeb, et isegi maailma rikkaim inimene ei saa end vabaks osta inimlikust seisundist (s 7).

Psalmi autor kasutab siin heebreakeelset juriidilist terminit "lunahind elu eest", mille all mõeldi sissemakset, millega kriminaalkurjategija sai end vabaks osta seadusega mõistetud surmanuhtlusest. See on võimas kujund kirjeldamiseks meie pürgimust "surelikkuse kohtuotsuse" alt vabaks pääseda, ning inimlikust mõtteviisist, et mingil kombel suudavad rikkus ja võim meid ikkagi päästa või vähemalt leevendada meie olukorda.

Rikkus iseenesest ei ole kuritegu ega halb asi. Kuri ja halb aga on hoiak kus rikkus asetatakse kõrgemale kui Jumal, Jumala asemele (2Tm 6:10). Sel viisil asendatakse Hea Karjane (Ps 23) halva karjasega, surma enesega (s 15).

Samas ei ole psalmi peamine eesmärk mitte manitseda rikkaid vaid palju enam julgustada ustavaid. Sest nii nagu neil ei ole tarvis karta rikkaid ja kurje inimesi (s 6,17) ? nii ei pea nad ka kartma et surm varastab elult selle mõtte ja tähenduse. Mõneti mitteomase joonena Vana Testamendi tekstidele, tõstetakse siin isiklik ja täielik usaldus Jumala vastu kõrgemale surmast (s 16) ? sest Jumal ise on see, kes maksab "elu lunahinna". Ja see on hämmastav sissevaade Jumala eesmärkidesse Jeesuse läkitamises, kes tuli siia selleks et "anda oma elu lunahinnaks paljude eest" (Mk 10:45).

Hoia, et viha sind liialt ei mõjustaks ja rohke lunaraha sind ei eksitaks! (Ii 36:18) Ennäe seda meest, kes ei pannud Jumalat oma tugevuseks, vaid lootis oma suure rikkuse peale; ta oli tugev oma nurjatuses. (Ps 52:9) Varandusest pole kasu vihapäeval, aga õiglus päästab surmast. (Õp 11:4) Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on andnud, et ükski, kes temasse usub, ei hukkuks, vaid et tal oleks igavene elu. (Jh 3:16)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: "Vaeseid on alati teie juures", ütleb Jeesus (vt Mt 26:11). Kus on vaeseid, seal on ka rikkaid. Viimastel on midagi, mida vaestel ei ole: varandust, raha ja võimu. Raha eest saab siin maailmas palju asju ? nii palju, et näib, nagu saaks selle eest kõike. On siiski midagi, mida raha eest ei saa?

* * *

ANDMINE JA KASVAMINE

Kolmapäev ? 21. juuni

Te ju teate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et Tema, kuigi Ta oli rikas, sai teie pärast vaeseks, et teie saaksite rikkaks Tema vaesusest. 2Kr 8:9

Kui Paulus räägib Jumala armust, siis ei pea ta silmas teatud hoiakut või soodsat meelestust, vaid Jumala armastust, mis väljendus konkreetsetes inimkonna päästmise töös. Ning Jeesuse vaesust ei tule mõista armetu puudusena maises elus, nõnda ei tule ka rikkusi, mida ta tuli usklikele kättesaadavaks tegema, mõista ainelise edukusena. See on pääste ise, ning sellega kaasnevad uue ajastu õnnistused kujutavad endast rikkusi, mida Kristus oma vaesuse läbi võimaldab usklikele maitsta. Neist rikkustest tuntakse rõõmu olevikus omamoodi ettemaksu või tagatisena, ning täiel määral Kristuse tagasitulekul (1Kr 1.4-8; 2Kr 5:5; Ef 1:3-14).

Me ei tohi iial unustada, et me saame rikkaks vaid tema vaesuse tõttu. Nende õnnistuste eest, mida me Kristuses maitseme, tuli maksta teatud hinda. Selle hinna sisse kuulus Poja lihakssaamise hind langenud maailma. Aga nagu me teame teistest kirjakohtadest, oli inkarnatsiooni (Jumala sündimine inimeseks) hind, ehkki kõrge, ainult algul. Hinda tuli maksta ka ärapälgamise, naeru-väärastamise, tagakiusamise, reetmise ja kannatuste kujul, ning kõige krooniks oli Kolgata risti surmavalu. Need asjad üheskoos moodustavad meie pääste koguhinna.

Ja Jeesus vastas talle: "Rebastele on urud ja taeva lindudel pesad, aga Inimese Pojal ei ole, kuhu ta oma pea võiks panna." (Mt 8:20) Ta tõi ilmale oma esimese poja ning mähkis ta mähkmetesse ja asetaski sõime, sest nende jaoks polnud majas kohta. (Lk 2:7) Jah, meie kõik oleme võtnud tema täiusust, ja armu armu peale. (Jh 1:16) Vaid loobus iseenesest olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena. (Fl 2:7)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõttele, kuidas oled ise annetanud ? ning tee see inventuur Jumala ees. Kuidas kindlustad, et järgid Tema tahet?

* * *

JUMAL KAITSEB JEESUST JA TEMA OMI

Neljapäev ? 22. juuni

Mina saan näha Su palet õiguses, saan täis Su palge paistusest, kui ma ärkan. Ps 17:15

See psalm räägib meile ka Jeesuse järgijatest, kristlastest. Püha Vaimu juhatusel saavad nad õppida täitma Jeesuse tahet ning nõnda

järgida oma Lunastaja eeskju. Jeesus andis enda omadele töotuse: "Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub minusse, see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid, sest mina lähen Isa juurde." (Jh 14:12) Jeesuse omadena saavad nad suikuda surmaunne ning ärgata Tema juures.

Ilmutuse raamatu lõpus töotatakse kristlastele: "Ning [Jumala sulased] näevad tema palet ning tema nimi on nende otsaesisel." (Ilm 22:4) Psalmi 17:3?5 järgi on Jumal Jeesuse proovile pannud ning tunnistanud Ta laitmatuks. Et kinnitada usku, katsub Jumal järele ka iga kristlase südame. Nagu Paulus ütleb, kasvatab Jumal enda omasid ahistuste kaudu (vt 2Kr 1:4?11).

Psalmis töotatakse, et katsumustes tuleb Jumal kristlastele appi. Vastupanijateks nimetatakse siin kristlase vaenlasi: oma liha, ahvatlev ja tagakiusav maailm või pimeduse meelevald. Jumal töötab, et ahistus on viimselt otsekui halb uni, millest kristlane ärkab, leides end Jumala juures kaitstuna. Jumala ligiolu üllatab kristlast alati oma headusega ning ümbritseb teda armastusega.

Õndsad on puhtad südameelt, sest nemad näevad Jumalat. (Mt 5:8) Et olgu mis tahes, milles meie süda meid süüdistab, Jumal on siiski meie südamest suurem ja tema teab kõik. (1Jh 3:20) Aga kui tuleb täielik, siis kõrvaldatakse poolik. (1Kr 13:10)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palveta kõikide nende kristlaste pärast kes tänasel päeval peavad kannatama tagakiusu ning rõhumist ustavuse tõttu Jumalale. Palu et Jumal võiks anda neile suure sisemise kindluse tema armastusse, hoolekandesse ja abisse.
* * *

PRAKTILINE MANITSUS

Reede ? 23. juuni

Ära karda, kui keegi rikastub, kui tema koja au saab suureks! Sest oma surma ei võta ta midagi kaasa, tema au ei järgne talle. Ps 49:17,18

Usul on imeline õigus olnud siin maa peal tõe kuulutada. Rikkuse mõttetusest jutustati usu nimel. Keegi minoritidest jutlustas aastal 1671 Roomas kardinalidele: "Peetrus ja Paulus ning esimesed kristlased olid rumalad, sest nad uskusid, et inimene saab õndsaks palve, pisarate, paastumiste ja vaesuse kaudu. Teie siin Roomas teate, et õndsaks saab hoopis rikkuse, uhkuse, ballide ja maskeraadide kaudu. Aga lõpuks selgus, et teie olite rumalad ja nemad targad."

Peaksime suutma elada nii, et Jumala nimi saaks austatud meie palvete, pisarate kaudu ja ka selle läbi, et tunneme ja teame, et "meil ei ole siin jäädavast linna". Meie lootus on Jumalal ja sellepärast ei pane me rõhku sellele, kas elame viletsuses või jõukuses. Oluline on, et oleme lunastunud surmast!

Koralle ja mägikristalli ei maksa mainidagi - omandatud tarkus on enam väärt kui pärlid (Ii 28:18)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Millist elu sa elad ? pillavat ja ära hellitadud või vaesuses veedetud elu?

* * *

TEEVALMISTAJA

Laupäev ? 24. juuni

Ristija Johannese sündimise püha. Jaanipäev

Ristija Johannese tunnistus: Tema peab kasvama, aga mina pean kahanema! Jh 3:30

Jeesuse avaliku tegevuse algul on ka Ristija Johannes veel kohal. Mõlemad ristivad, mõlemad kuulutavad pöördumist Jumala poole. Siin puudub aga täiesti võistlusvaim. Johannes valmistab ette Jeesuse õpetuse vastuvõtuks. Ta rõõmustab, kui ta õpilased tema maha jätavad ja Jeesuse juurde lähevad. Tema ise ei paku end jüngriks, ja Jeesus ei kutsu teda, kuigi nimetab teda kõige suuremaks inimeste seas. Kui maailma päike hakkab paistma täies säras, tuleb kuul aeg väheneda, kahvatuda, laskuda.

Mõnda aega aga tegutsevad Jeesus ja Johannes paralleelselt. See on võib-olla õpetuseks, et maapealses elus on oluline täita oma ülesannet põhjalikult, ohvrimeelselt ja et side nendega, keda me austame või armastame, ei pea alati olema materiaalne, "käega

katsutav": see võib teostada alles järgmise elu dimensioonis.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Võta aega ja too täna Jeesuse ette oma viimnegi süütunne või sisemine määratus. Aseta kogu see koorem Tema peale, sest Tema puhastab meid kõigest ebaõiglusest.

* * *

PIIBLIKURSUS

"PIIBLI PÕHIMÕISTEID"

"Piibel, pühalikult Pühakirja nime kandev raamat, on praegugi paljude rahvaste vaimuilma kujundaja. Tema sisu on sügavamalt vaadates pärit igavikust ja aegades läbi- ja üleulatava Sõna. See on igavene niikaua, kui Jumala loodud ja kujundatud maailm kestab ja inimene eneses kannab kustumatud igatsust osaduse järele Jumalaga." Johan Kõpp

III. PÜHA VAIM

Püha Vaimu jumalikkus

Peetrus, suheldes Hananiasega (Ap 5:3,4), tõi esile Püha Vaimu jumalikuse, kui ta ütles: "Hananias, mispärast on saatan vallanud su südame, et sa valetasid Pühale Vaimule ... Sa ei ole valetanud inimestele, vaid Jumalale." Sellest kirjakohest saab väga selgeks, et Püha Vaim on Jumal, ta on kaas-võrdne, kaas-eksisteeriv, kaas-igavene, koos Isa ja Pojaga.

Püha Vaimu jumalikkus tuleb esile ka tema jumalikes omadustes:

ta on kõikjalolev universumis (Ps 139:7-10)

ta on kõikvõimas (Lk 1:35)

ta on kõiketeadja (1Kr 2:10,11)

ta on igavene (Hb 9:14)

Püha Vaim on Jumal, kuna tema nimi on võrdsel alusel liidetud Isa ja Poja nimega:

uskliku ristimisel (Mt 28:19)

apostlikus õnnistuspalves (2Kr 13:14)

Püha Vaim jumalikkus ilmneb kogu Jeesuse Kristuse maapealses elus ja teenimistöös.

Jeesuse eostumine ja sündimine siia maailma toimus Püha Vaimu vahendusel (Lk 1:35)

Ta sai võitnud Püha Vaimu poolt teenistuse tarvis (Ap 10:38)

Teda juhiti Püha Vaimu poolt (Mt 4:1)

Ristilöömisel oli ta tulvil Püha Vaimu väge (Hb 9:14)

Ta äratati üles Püha Vaimu väe läbi (Rm 8:11)

Jeesus andis oma korraldused ja käsud apostlitele ja Kogudusele Püha Vaimu läbi (Ap 1:2)

Kui Jeesus vajab täielikku toetumist Püha Vaimule oma maise elu ja teenimistöö jooksul, kas meie võime leppida vähemaga?

RUMAL RIKAS MEES

LOE: Luuka 12:13-21

1. Mis sa arvad, miks on riidud päranduse pärast nii tavalised isegi parimates perekondades Mis eristab 13. salmis kirjeldatavat meest teistest evangeeliumites kirjeldatud inimestest, kes Jeesuselt abi palusid?
2. Mis oli selle mehe tegelik probleem? Mis oleks juhtunud, kui Jeesus oleks teinud, mida mees Temalt palus?
3. Vaata tähendamissõna salmides 16-20. Mõttele, millist elu see mees elas. Oli see õnnelik elu või mitte? Kas sina tahaksid oma lastele elu, mille ainus mure oleks selline, nagu kirjeldatakse salmis 17?
4. Miks saatis Jumal selle mehe põldudele päikest ja vihma, ehkki too Teda kunagi selle eest isegi ei tänanud? Mis oli rikka mehe religiooniks (jumalaks)?
5. Mida saame teada rikka mehe inimsuhete kohta? Mis oli mehe suurim viga?
6. Rakenda tähendamissõna rikastele ja vaestele riikidele! Millisele meie patule viitab Jeesus selle tähendamissõna abil? Kuidas peaksime oma raha ja omandust kasutama?
7. Miks ei taibanud rikas mees, et ta sureb, enne, kui oli juba liiga hilja? Millistes olukordades mõtled sina surmale ja tulevasele kohtule?
8. Mida tähendab salm 21? Kuidas oleks rikas mees saanud taevasse varandust koguda? Mida tähendab olla rikas Jumalas?
9. Võrdle rumalat rikast meest Jeesusega! Millised on erinevused? Miks nõudis Jumal Jeesuselt Tema hinge, nii nagu rikkalt meheltki (salm 20)? Kes sai kasu sellest, mida Jeesus oli siin maa peal soetanud (salm 20b)?

